

SAVJET EVROPE
KOMITET MINISTARA

DEKLARACIJA

O MEDIJSKOJ DISTRIBUCIJI U VEZI SA KRIVIČNIM POSTUPCIMA

(usvojena od strane Komiteta Ministara 10. jula 2003., na 848. sastanku zamjenika ministara)

Komitet Ministara Savjeta Evrope,

Podsjećajući na preuzete obaveze država članica da štite osnovno pravo na slobodu izražavanja, u skladu sa Članom 10. Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu "Konvencija");

Potvrđujući da pravo na slobodu izražavanja i informisanja čini jedan od osnovnih temelja svake demokratije i neophodan uslov za napredak društva i razvoj ljudskog bića, kako se ističe u Deklaraciji o slobodi izražavanja i informisanja Savjeta Evrope iz 1982.g.;

Podsjećajući na obaveze u pogledu osnovnog prava optuženog da se smatra nevinim do donošenja presude (pretpostavka nevinosti) i prava na pravičan proces, prava na poštovanje privatnog i porodičnog života koje garantuju Članovi 6. i 8. Konvencije;

Podsjećajući pored toga i na pravo medija i novinara da formiraju stručna udruženja, u skladu sa pravom na slobodu udruživanja koje garantuje Član. 11. Konvencije, koji predstavlja osnovu samoregulacije u oblasti javnog informisanja;

Imajući u vidu mogući sukob interesa koje štite Članovi 6., 8. i 10. Konvencije, kao i neophodnost obezbjeđivanja ravnoteže između tih prava u skladu sa okolnostima u svakom pojedinačnom slučaju, i uzimajući u obzir ulogu Evropskog suda za ljudska prava da nadzire poštovanje obaveza prihvaćenih Konvencijom;

Imajući u vidu i značaj samoregulacije u medijima i medijske ko-regulacije za postizanje date ravnoteže;

Svjestan broj inicijativa medija i novinara u Evropi za promovisanje odgovornog obavljanja novinarskog posla, kako putem samoregulacije, tako i u saradnji sa državom kroz okvir ko-regulacije;

Svjestan takođe neophodnosti podsticanja jasne debate o zaštiti prava i interesa u kontekstu medijskog izvještavanja u vezi sa krivičnim procedurama;

želeći da poveća odgovornost vršenja novinarskog posla u tom kontekstu, posebno promovisanjem prihvatanja dobre prakse od strane sredstava javnog informisanja, kroz kodekse ponašanja i druge inicijative;

Zabrinut zbog rastuće komercijalizacije informacija u kontekstu krivičnih postupaka;

Poziva medije i novinare:

- da formiraju stručna udruženja i promoviraju panevropsku saradnju između tih udruženja;
- da razrade smjernice i norme profesionalne etike za novinare, posebno kada je u pitanju medijsko izvještavanje o krivičnim postupcima, ako takve smjernice i norme još ne postoje, i da podstiču poštovanje tih smjernica i normi profesionalne etike;
- da u svom izvještavanju prikazuju osumnjičene i optužene kao nevine, sve dok sud ne utvrdi njihovu krivicu, budući da im je to pravo zagarantovano primjenom Člana 6. Konvencije;
- da poštuju dostojanstvo, sigurnost i, osim ako informacija nije od javnog interesa, pravo na privatnost žrtava, podnosilaca predstavki, osumnjičenih, optuženih, lica čija je krivica utvrđena i svjedoka, kao i njihovih porodica u skladu sa Članom 8. Konvencije;
- da ne podsjećaju na prekršaje koje je lice prethodno učinilo, osim ako prekršaj nije od opšteg interesa ili je to ponovo postao;
- da uzmu u obzir interese maloljetnih lica i ostalih ranjivih lica uključenih u krivične postupke;
- da izbjegavaju povrede krivičnih istraga i sudskih procedura;
- da prilikom izvještavanja o krivičnim postupcima izbjegavaju predrasude i pogrdne aluzije, kada postoji opasnost od podsticanja na ksenofobiju, diskriminaciju ili nasilje;
- da povjeravaju izvještavanje o krivičnim postupcima novinarima sa odgovarajućim obrazovanjem u toj oblasti.